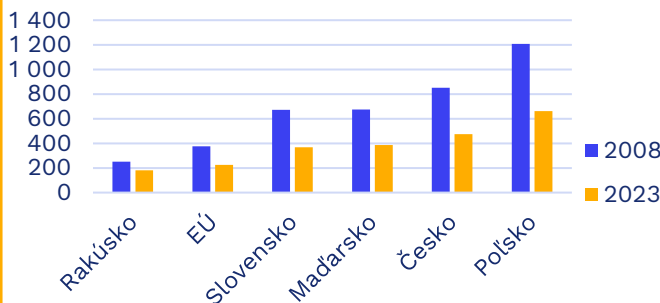


NAJNIŽŠIE EMISIE V POMERE K PRIDANEJ HODNOTE MÁ ZO ŠTÁTOV V4 SLOVENSKO

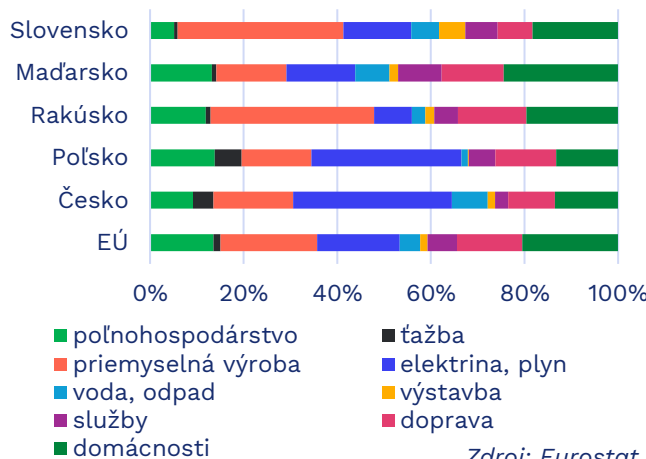
Slovensko v roku 2023 vypustilo 368 gramov skleníkových plynov na jedno euro pridanej hodnoty (Eurostat), čo je najmenej vo V4 (Graf 1). Pridanú hodnotu v ekonomike môžeme považovať za ekvivalent HDP. V rebríčku EÚ je Slovensko na 10. priečke a nad európskym priemerom 224 g/€.

- Od roku 2008 sa na Slovensku pomer emisií k pridanej hodnote znížil o 45,4 %, čo je najviac z V4. Poľsko je tesne za nami so 45,1 %.
- Najvyššiu mieru emisií k pridanej hodnote vo V4 má Poľsko. V európskom porovnaní je na 2. priečke po Bulharsku. Rakúsko je ako jediné z regiónu pod priemerom EÚ so 180 g/€. Najnižšiu mieru emisií na pridanú hodnotu v EÚ má Švédsko (96 g/€).
- Z hľadiska skladby tvorí najväčší podiel emisií na Slovensku, vyše tretinu (35,4 %), priemyselná výroba. Na druhom mieste sú domácnosti s 18,3 % a na treťom je výroba a dodávky energií (elektrina a plyn). V energetike za to vďaka nízkemu podielu uhoľných elektrární (5 % v roku 2023, toho roku už sú odstavené) a vysokému podielu jadra (Graf 2).
- V Česku a Poľsku tvorí najväčší podiel na emisiách výroba a dodávky energií (vyše 30 %) pre veľké zastúpenie uhoľných elektrární. V Maďarsku najviac emisií produkujú domácnosti (24,4 %).

Graf 1: Emisie skleníkových plynov v pomere k pridanej hodnote v roku 2023 (g/€)



Graf 2: Podiel sektorov na celkových emisiách skleníkových plynov v roku 2023 (%)



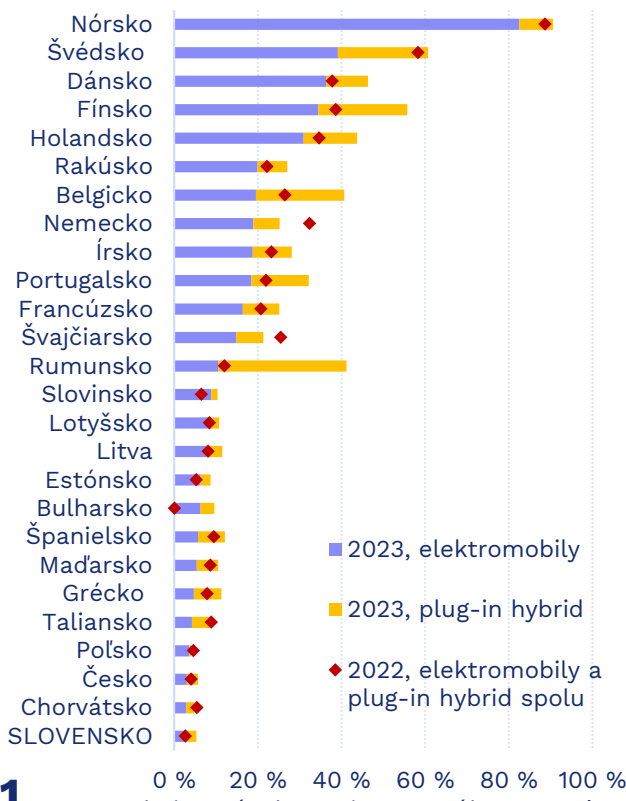
Zdroj: Eurostat

O ELEKTROMOBILY MAJÚ ZÁUJEM NA SEVERE EURÓPY, SLOVENSKO JE NA CHVOSTE EÚ

V roku 2023 bolo v EÚ zaregistrovaných vyše 1,5 milióna nových elektromobilov. Tvorili takmer 15 % všetkých nových vozidiel. V severských štátoch bol ich podiel vyše dvojnásobný. Najnižšie podiely pod 3 % mali Slovensko a Chorvátsko.

- Najvyšší, vyše tretinový, podiel novoregistrovaných elektromobilov v EÚ malo Švédsko (39 %), ďalej Dánsko a Fínsko. V rámci Európy je lídrom Nórsko s podielom nad 80 %. (Graf 3).
- Dánsko a Fínsko mali najvyšší medziročný nárast nových elektromobilov o viac ako 15 percentuálnych bodov. Oba štáty podporujú rozvoj elektromobility cez podporné a dotačné opatrenia.
- Z pohľadu registrácie nových elektromobilov aj plug-in hybridov vedie Nórsko a na chvoste je Poľsko. Počet registrácií medziročne klesol v Nemecku.
- EÚ si v roku 2020 stanovila cieľ mať do roku 2030 aspoň 30 miliónov vozidiel s nulovými emisiami (vrátane nákladných). Vtedy ich bolo 1,2 milióna (4,2 % z cieľa), aktuálne ich je podľa prepočtov ISA a údajov Eurostatu vyše 5 miliónov (16,8 %).

Graf 3: Novoregistrované nízkoemisné osobné autá vo vybraných štátoch Európy (% , rok)



RAST CIEN POTRAVIN SA V DECEMBRI VÝRAZNE SPOMALIL A STLMIL CELKOVÚ INFLÁCIU

Medziročný rast cien potravín klesol zo 4,9 % v novembri na 2,4 % v decembri 2024. Potraviny tak prispeli k poklesu celkovej inflácie z 3,2 % v novembri na 2,9 % v decembri (Štatistický úrad).

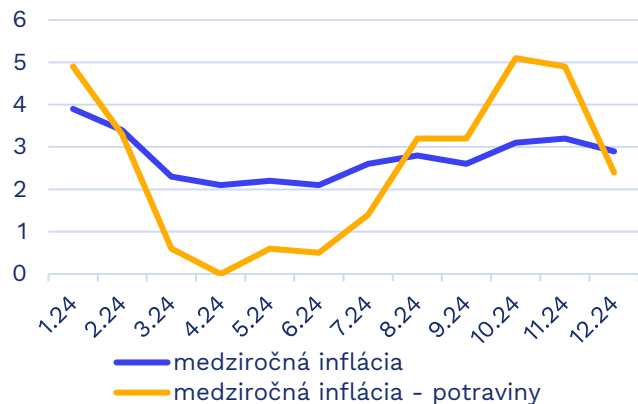
- Decembrový pokles inflácie kompenzoval nečakaný nárast cien potravín v októbri (Graf 4). Najväčší pokles bol pri ovocí a zelenine.
- Priemerná inflácia za rok 2024 bola 2,8 %. Na porovnanie, v roku 2023 spotrebiteľské ceny narástli v priemere o 10,5 %. Medziročne sa tak inflácia spomalila najviac za ostatných 25 rokov.
- Vlni rástli ceny vo všetkých dvanástich hlavných zložkách spotrebného koša, ale pri jedenástich sa tempo rastu znížilo. Najvýraznejšie sa spomalil práve rast cien potravín. Kým vlni priemerná hodnota inflácie potravín dosiahla 2,5 %, roku 2023 to bolo až 17,5 % (Graf 5).
- K zníženiu celkovej inflácie tiež značne prispel nízky vlaňajší rast cien v zložke bývanie a energie (0,5 %), ktorý bol v roku 2023 na úrovni 9,3 %. Naopak, najvyšší nárast cien bol vlni v zložke vzdelávanie, keď dosiahol 10,5 % (Štatistický úrad).

SENIOROV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM JE V EÚ O ŠTVRTINU MENEJ AKO NA SLOVENSKU

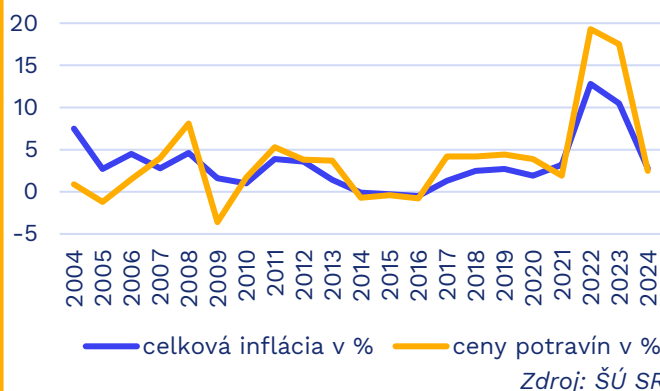
Podľa Eurostatu v roku 2023 malo 67,5 % občanov Slovenska nad 65 rokov zdravotné postihnutie. Priemer EÚ je pri senioroch o štvrtinu nižší (51,7 %). Naopak, pri obyvateľoch pod 44 rokov je podiel postihnutých na Slovensku nižší ako v EÚ (Graf 6).

- V populácii nad 16 rokov dosiahol podiel zdravotne postihnutých na Slovensku 31 %, v EÚ 27 %.
- Podiel postihnutých rastie s vekom vo všetkých štátoch EÚ. Slovensko priemer EÚ prekonáva po veku 45 rokov. Jedným z možných vysvetlení je nezdravý životný štýl a kvalita zdravotnej starostlivosti.
- V EÚ aj na Slovensku bol o 5 percentuálnych bodov vyšší podiel zdravotne postihnutých žien ako mužov. Na Slovensku to bolo 33 % žien a 28 % mužov.
- V priemere EÚ vidno koreláciu medzi príjmovými kvintilmi (pätinami) a postihnutím. Čím vyšší príjem, tým nižší podiel menej vážne aj vážne postihnutých.
- Na Slovensku však tento vzťah neplatí – najvyšší podiel postihnutých je v 3. kvintile (Graf 7).
- Medzi ľudí so zdravotným postihnutím patria osoby s dlhodobým telesným, mentálnym, intelektuálnym alebo zmyslovým postihnutím, ktoré môže brániť ich plnej a účinnej účasti na živote spoločnosti.

Graf 4: Vývoj spotrebiteľských cien na Slovensku v roku 2024 (medziročná zmena v %)

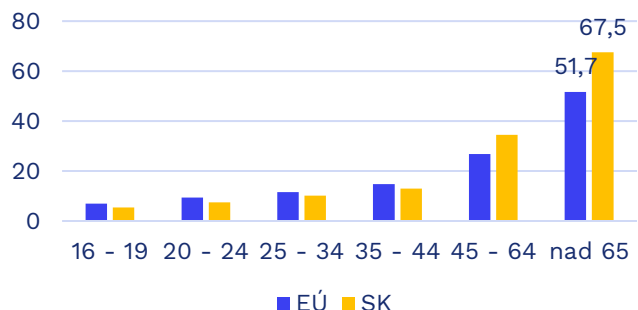


Graf 5: Vývoj inflácie na Slovensku (medziročná zmena v %)

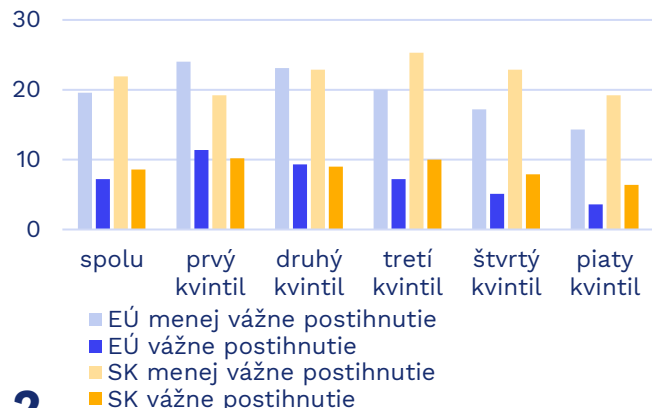


Zdroj: ŠÚ SR

Graf 6: Podiel zdravotne postihnutých (2023, % pre každú vekovú kategóriu)



Graf 7: Podiel zdravotne postihnutých podľa príjmu a vážnosti postihnutia (2023, %)



Zdroj: Eurostat EU-SILC